ΠΛΗΡΩΜΕΝΟ ΤΕΛΟΣ
Ταχ. Γραφείο
ΚΕΜΠ ΚΡΥΟΝΕΡΙΟΥ
Αριθμός Αδείας
4537
ΕΛΤΑ
Hellenic Post
ΕΝΤΥΠΟ ΚΛΕΙΣΤΟ ΑΡ. ΑΔΕΙΑΣ 1973/05 ΚΕΜΠ ΚΡΥΟΝΕΡΙΟΥ

ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΙΝΕ/ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ Τεύχος 180, Φεβρουάριος 2011

ΙΝΕ
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΓΣΕΕ - Α.Δ.Ε.Δ.Υ.

ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ

- Ανάπτυξη, κοινωνική ασφάλιση και προοπτικές απασχόλησης
- Οι ροές της μισθωτής απασχόλησης
- Δραστηριότητες ΙΝΕ-ΓΣΕΕ/ΑΔΕΔΥ

ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΓΣΕΕ - Α.Δ.Ε.Δ.Υ.

Τεύχος 180, Φεβρουάριος 2011

ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΣΥΝΤΑΞΗΣ

Η διεθνής, η ευρωπαϊκή και η ελληνική οικονομία πλήττονται από το φθινόπωρο του 2008, από μία νέων διαστάσεων οικονομική κρίση και ύφεση, με την έννοια των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών και επιπτώσεων, σε σύγκριση με τις συντελούμενες οικονομικές κρίσεις κατά τον 20ο αιώνα. Πράγματι, η σημερινή κρίση ξεκίνησε ως κρίση ενυπόθηκων δανείων υψηλού κινδύνου (χρηματοπιστωτική), μετεξελίχθηκε διεθνώς σε κρίση της πραγματικής οικονομίας (οικονομική κρίση και ύφεση) και εξελίσσεται σε κρίση απασχόλησης με μεγάλη αύξηση της ανεργίας η οποία διεθνώς αλλά και στην Ευρώπη και στην χώρα μας αναμένεται να φθάσει κατά το 2011 (14,6%), 2012 (14,8%) και 2013 (14,3%) σε πολύ υψηλά επίπεδα. Οι προβλέψεις αυτές αναφέρονται σε αυτό το τεύχος της ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ, η οποία παρουσιάζει άρθρο για την ανάπτυξη, τις προοπτικές απασχόλησης και την κοινωνική ασφάλιση. Παρουσιάζει επίσης άρθρο για τις ροές της μισθωτής απασχόλησης το 2010. Τέλος παρουσιάζονται οι δραστηριότητες του ΙΝΕ το τελευταίο διάστημα.

ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ • ΜΗΝΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΤΟΥ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΗΣ ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ

ΕΚΔΟΤΗΣ: Γιάννης Παναγόπουλος
ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ: Σάββας Ρομπόλης, Γιάννης Κουζής, Πέτρος Λινάρδος - Ρυλμόν, Βασίλης Παπαδόγαμβρος
ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ: Σάββας Ρομπόλης
ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ: Γ. Κολλιάς, Δ. Κατσορίδας
ΓΡΑΦΕΙΑ: Ιουλιανού 24 Αθήνα, Τηλ: 210 8202247, Fax: 210 8202202
ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ: www.inegsee.gr • **ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ:** vpetrak@inegsee.gr
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ: ΚΑΜΠΥΛΗ, Αντιγόνης 60, Τηλ: 210 5156820, Fax: 210 5156811

ΑΝΑΠΤΥΞΗ, ΝΕΕΣ ΘΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

Του Σάββα Γ. Ρομπόλη
Καθηγητή Παντείου Πανεπιστημίου
Επιστ. Δ/ντή ΙΝΕ/ΓΣΕ-ΑΔΕΔΥ

Η διεθνής, η ευρωπαϊκή και η ελληνική οικονομία πλήττονται από το φθινόπωρο του 2008, από μία νέων διαστάσεων οικονομική κρίση και ύφεση, με την έννοια των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών και επιπτώσεων, σε σύγκριση με τις συντελούμενες οικονομικές κρίσεις κατά τον 20ο αιώνα. Πράγματι, η σημερινή κρίση ξεκίνησε ως κρίση ενυπόθηκων δανείων υψηλού κινδύνου (χρηματοπιστωτική), μετεξελίχθηκε διεθνώς σε κρίση της πραγματικής οικονομίας (οικονομική κρίση και ύφεση) και εξελίσσεται σε κρίση απασχόλησης με την μεγάλη αύξηση της ανεργίας η οποία διεθνώς αλλά και στην Ευρώπη και την χώρα μας θα φθάσει κατά το 2011 (14,6%), 2012 (14,8%) και 2013 (14,3%) σε πολύ υψηλά επίπεδα.

Η παρατήρηση αυτή αναδεικνύει ένα ιδιαίτερο χαρακτηριστικό της πρόσφατης κρίσης, με την έννοια ότι ενώ στα επόμενα χρόνια (μετά το 2012) θα παρουσιάζεται ένας σταδιακός ρυθμός ανάκαμψης, εντούτοις αυτό θα συμβαίνει με την ύπαρξη υψηλού επιπέδου ανεργίας (άνεργη ανάκαμψη). Ακριβώς για αυτό τον λόγο προβλέπεται, από ορισμένους αναλυτές και διεθνείς οργανισμούς (ΟΟΣΑ), ότι η κρίση απασχόλησης κατά την φάση της ανάκαμψης (2016-2025 αύξηση ΑΕΠ στην Ελλάδα 1,5% κατά μέσο όρο τον χρόνο) θα δημιουργήσει διεθνώς συνθήκες κοινωνικής κρίσης, με αποτέλεσμα η εξέλιξη της ανεργίας να καταστεί μεσο-μακροπρόθεσμη, με αρνητικές συνέπειες στην αγορά εργασίας (κραχ ανεργίας), στην παραγωγή και στην κοινωνική συνοχή.

Μια τέτοια προοπτική κρίσης της απασχόλησης, θα πλήξει ιδιαίτερα τους νέους (ες), τους ανειδίκευτους, τους μετανάστες και τους εργαζόμενους σε ευέλικτες και προσωρινές μορφές απασχόλησης, εντάσοντάς τους στην κατηγορία της μακροχρόνιας ανεργίας και της σταδιακής περιθωριοποίησης από το εργατικό δυναμικό. Το αποτέλεσμα αυτής της μακροχρόνιας, απαξίωσης των ικανοτήτων και δεξιοτήτων τους θα είναι αυτοί να μην αποτελούν ελκυστική επιλογή για τους εργοδότες.

Έτσι, με αυτά τα δεδομένα θα απαιτηθούν αρκετά χρόνια για να επανέλθει το επίπεδο της ανεργίας σ' αυτό πριν την εκδήλωση της οικονομικής κρίσης (φθινόπωρο 2008). Για παράδειγμα για τις ΗΠΑ προβλέπεται ότι μια τέτοια προοπτική θα επέλθει μετά το 2018, ενώ για την Ελλάδα φαίνεται ότι στο τέλος της τρέχουσας δεκαετίας το επίπεδο της ανεργίας δεν θα είναι χαμηλότερο απ' αυτό του έτους 2008 (7,8%).

Έτσι, η διατήρηση της ανεργίας σε υψηλά επίπεδα κατά τα αμέσως επόμενα χρόνια στερεί το σύστημα κοινωνικής προστασίας από σημαντικούς πόρους που επηρεάζουν αρνητικά την βιωσιμότητα και την κοινωνική του αποτελεσματικότητα. Από την άποψη αυτή, εκτιμάται ότι σήμερα στην Ελλάδα η αύξηση της επίσημης ανεργίας στα επίπεδα των 630.000 ανέργων αποστερούν το σύστημα κοινωνικής προστασίας από πόρους της τάξης τουλάχιστον των 6,5 δις. ευρώ ή 2,8% του ΑΕΠ τον χρόνο. Παράλληλα, το χαμηλό επίπεδο παροχών στην Ελλάδα όπως και στην Ισπανία, Πορτογαλία, Ιρλανδία, το οποίο σε μονάδες αγοραστικής δύναμης είναι χαμηλότερο του μέσου ετήσιου όρου (7.190 ευρώ) της Ε.Ε.-15 καθώς και αυτού της Ιταλίας (6460 ευρώ), αποδεικνύει ότι τα ελλείμματα του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης στην Ελλάδα δεν οφείλονται στο επίπεδο των παροχών και το ύψος των συνταξιοδοτικών δαπανών αλλά κυρίως οφείλονται στην επί σειρά ετών ανορθολογική διαχείριση των πόρων της κοινωνικής ασφάλισης και στα υψηλά επίπεδα της ανεργίας.

Με αυτά τα δεδομένα των προοπτικών απασχόλησης (μείωση εισφορών στην κοινωνική ασφάλιση) καθώς και των προοπτικών αύξησης των συνταξιοδοτικών δαπανών, που σύμφωνα με τους δανειστές μας την περίοδο 2010-2060 δεν πρέπει να αυξηθούν (λανθασμένα κατά την άποψή μας)περισσότερο από 2,6% του ΑΕΠ, ως αποτέλεσμα της μείωσης των συντάξεων, της αύξησης των ορίων ηλικίας συνταξιοδότησης, κλπ η μεσο-μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα και κοινωνική αποτελεσματικότητα του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης θα υπονομευθεί ακόμη περισσότερο. Και αυτό γιατί το προβλεπόμενο ποσοστό από τους διεθνείς οργανισμούς αύξησης των συνταξιοδοτικών δαπανών υπολείπεται σημαντικά των απαιτούμενων δαπανών κατά την περίοδο 2010-2060 αφού ο αριθμός των συνταξιούχων στην Ελλάδα θα αυξηθεί κατά 70%.

Έτσι, με αφετηρία την εκτίμηση αυτή, η κοινωνική ασφάλιση κατά την επόμενη βραχυπρόθεσμη και μεσο-μακροπρόθεσμη περίοδο, έχει ανάγκη από νέους πόρους προκειμένου να χρηματοδοτήσει τις συνταξιοδοτικές και άλλες κοινωνικοασφαλιστικές παροχές. Το ερώτημα που τίθεται είναι προς ποια κατεύθυνση θα αναζητηθούν και θα εξασφαλισθούν οι νέοι και αναγκαίοι πόροι. Θα εξασφαλισθούν από την περαιτέρω συρρίκνωση των συνταξιοδοτικών και άλλων ασφαλιστικών παροχών όπως συνέβη με την πρόσφατη ασφαλιστική παρέμβαση ή θα εξασφαλισθούν για την διευρυμένη χρηματοδότηση του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης και την αποκατάσταση του κεφαλαιακού της αποθέματος από την καταπολέμηση της φοροδιαφυγής, φοροαπαλλαγής, εισφοροδιαφυγής, εισφοροαπαλλαγής, αντιμετώπισης της αδήλωτης και ανασφάλιστης εργασίας, εξορθολογισμού της διαχειριστικής σπατάλης, σταδιακής καταβολής

των οφειλών του κράτους, κερδοφορίας τραπεζών και δημόσιων επιχειρήσεων, καταπολέμησης της ανεργίας, κλπ.

Κατά συνέπεια, η ανάσχεση της προοπτικής κρίσης της απασχόλησης και της κρίσης της κοινωνικής ασφάλισης λόγω, μεταξύ των άλλων, της αύξησης της ανεργίας, σε βραχυχρόνιο και μεσομακροπρόθεσμο επίπεδο, προϋποθέτει την ένταξη των ανέργων στην απασχόληση για την εξασφάλιση εισοδήματος, για την χρηματοδότηση της κοινωνικής ασφάλισης και για την διατήρηση των δεξιοτήτων τους από την ένταξή τους σε καινοτομικές, παραγωγικές και τεχνολογικές θέσεις εργασίας.

Οι κοινωνικο-ασφαλιστικές επιλογές της δεκαετίας του 1980 με την μαζική μετακίνηση των ανέργων στην Ευρώπη από την αγορά εργασίας στην πρόωρη συνταξιοδότηση αλλά κι αυτές των δεκαετιών 1990 και 2000 με την επιδείνωση των παραμετρικών αλλαγών (αύξηση ορίων ηλικίας συνταξιοδότησης, αλλαγή του τρόπου υπολογισμού των συντάξεων, μείωση των δαπανών των μελλοντικών συντάξεων κλπ) δεν απέδωσαν τα αναμενόμενα έσοδα και η επανάληψή τους δεν «γοητεύει» εκ νέου τις κυβερνήσεις στην Ευρώπη.

Το ίδιο και οι πολιτικές προώθησης της απασχόλησης με την ευελιξία της αγοράς εργασίας και των ευέλικτων μορφών απασχόλησης, περισσότερο περιπλέκουν παρά ρυθμίζουν τη λειτουργία της αγοράς εργασίας. Ως αποτέλεσμα των προαναφερόμενων επιλογών τις τελευταίες τρεις δεκαετίες, τόσο στην Ελλάδα, όσο και στην Ευρωπαϊκή Ένωση, είναι ότι η ανεργία προσδιορίζεται ως το σοβαρότερο πρόβλημα της μεταπολεμικής ανάπτυξης. Ταυτόχρονα, ιδιαίτερα στις συνθήκες της οικονομικής κρίσης και ύφεσης, αναδεικνύεται η αναγκαιότητα επεξεργασίας, ανάλυσης και συσχέτισης της αύξησης του ΑΕΠ και της επίδρασης της στην δημιουργία νέων θέσεων εργασίας.

Από την άποψη αυτή, παρουσιάζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον τα αντίστοιχα στοιχεία (ΟΟΣΑ, Eurostat 2003) σύμφωνα με τα οποία στην Ευρωπαϊκή Ένωση των 15 κρατών-μελών (με 9% αύξηση του ΑΕΠ την περίοδο 1998-2002 αλλά και μεταγενέστερα μέχρι το έτος 2008), η αύξηση των νέων θέσεων πλήρους απασχόλησης ήταν της τάξης του 6%. Πιο συγκεκριμένα, την ίδια περίοδο, στην Γερμανία με αύξηση 5,8% του ΑΕΠ η αύξηση των νέων θέσεων πλήρους απασχόλησης ήταν 0,6%, στην Ιταλία με αύξηση 7,2% του ΑΕΠ, η αύξηση των νέων θέσεων πλήρους απασχόλησης ήταν 6,7%, στο Βέλγιο με αύξηση 8,5% του ΑΕΠ, η αύξηση των νέων θέσεων πλήρους απασχόλησης ήταν 4,7%, στην Ολλανδία με αύξηση 9,2% του ΑΕΠ, η αύξηση των νέων θέσεων πλήρους απασχόλησης ήταν 8,8%, στην Γαλλία με αύξηση 10,7% του ΑΕΠ, η αύξηση των νέων θέσεων πλήρους απασχόλησης ήταν 8,9%, στην Ισπανία με αύξηση 13,7% του ΑΕΠ, η αύξηση των νέων θέσεων πλήρους απασχόλησης ήταν 14,2%, στην Ελλάδα με αύξηση 16,8% του ΑΕΠ, η αύξηση των νέων θέσεων πλήρους απασχόλησης ήταν 5,9% και στην Ιρλανδία με αύξηση 37,3% του ΑΕΠ, η αύξηση των νέων θέσεων πλήρους απασχόλησης ήταν 16,3%.

Ο σχολιασμός των προαναφερόμενων στοιχείων μας οδηγεί στα εξής συμπεράσματα: **πρώτον**, η Ισπανία είναι η μόνη χώρα όπου η ποσοστιαία αύξηση της

απασχόλησης είναι μεγαλύτερη απ' αυτήν του ΑΕΠ. Αυτό σημαίνει ότι στην συγκεκριμένη χώρα, η αύξηση του ΑΕΠ δημιουργεί πολυάριθμες νέες θέσεις πλήρους απασχόλησης. **Δεύτερον**, η Γαλλία, η Ιταλία και η Πορτογαλία είναι οι χώρες όπου η διαφορά αύξησης του ΑΕΠ και των νέων θέσεων πλήρους απασχόλησης δεν υπερβαίνει τις δύο ποσοστιαίες μονάδες, γεγονός που εκφράζει την ένταση της σχέσης μεταξύ αύξησης της εθνικής παραγωγής και των νέων θέσεων πλήρους απασχόλησης.

Ειδικότερα, στην περίπτωση της Γαλλίας, το υψηλό επίπεδο αύξησης της απασχόλησης την συγκεκριμένη περίοδο σε σχέση με αυτό της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οφείλεται στην μείωση του χρόνου εργασίας, η οποία απέφερε την δημιουργία 300.000 νέων θέσεων πλήρους απασχόλησης. **Τρίτον**, η Ελλάδα, η Σουηδία, η Φιλανδία, η Ολλανδία, το Βέλγιο είναι οι χώρες όπου η διαφορά αύξησης του ΑΕΠ και των νέων θέσεων πλήρους απασχόλησης υπερβαίνει τις δύο ποσοστιαίες μονάδες, γεγονός που εκφράζει την μη ένταση της σχέσης μεταξύ αύξησης της εθνικής παραγωγής και των νέων θέσεων πλήρους απασχόλησης.

Πιο συγκεκριμένα, στην περίπτωση της Ελλάδας η μη σημαντική αύξηση των νέων θέσεων πλήρους απασχόλησης σε σχέση με το υψηλό ποσοστό αύξησης του ΑΕΠ, οφείλεται κυρίως στην υποκατάσταση των θέσεων εργασίας από την τεχνολογία, στην επέκταση της εξωτερίκευσης εργασιών από τις επιχειρήσεις καθώς και στην σταδιακή υποκατάσταση της πλήρους από άτυπες μορφές απασχόλησης. Με άλλα λόγια την αύξηση της ανεργίας στην Ελλάδα πριν το 2008 από την χρήση της νέας τεχνολογίας την απορροφούσε ως ένα βαθμό η αύξηση της απασχόλησης δια μέσου της αύξησης της κατανάλωσης και της ζήτησης στην ελληνική οικονομία (ΕΜΠ, 2010).

Τα συμπεράσματα αυτά χρήσιμα για το παρόν και το μέλλον επιβεβαιώνουν την υπόθεση εργασίας ότι οι νέες θέσεις εργασίας δεν δημιουργούνται τόσο από τις πολιτικές απασχόλησης και την ευελιξία των εργασιακών σχέσεων όσο από την επενδυτική και αναπτυξιακή πολιτική.

Κατά συνέπεια, η πρόκληση κατά την τρέχουσα δεκαετία 2010-2020, στην Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση, που διαπερνά την σχέση ανάπτυξη- απασχόληση, αναφέρεται στην διαρκή ένταξη των νέων με πλήρη απασχόληση στην αγορά εργασίας, προκειμένου η αύξηση της παραγωγής και

του πλούτου, να συντελείται με αύξηση της απασχόλησης, μείωσης της ανεργίας και περιορισμό των εισοδηματικών και κοινωνικών ανισοτήτων.

Το ερώτημα για το μέλλον της απασχόλησης την δεκαετία 2010-2020 είναι εάν στην ελληνική οικονομία θα δημιουργηθούν τουλάχιστον 400.000 θέσεις εργασίας, όπως στην δεκαετία 2000-2010, με διατήρηση υψηλών επιπέδων ανεργίας, ή θα δημιουργηθούν 104.000 περίπου θέσεις εργασίας (CEDEFOP), με την παράταση των συνθηκών κρίσης απασχόλησης στην αγορά εργασίας;

Στην κατεύθυνση αυτή είναι αναγκαίο για την αποτροπή της κρίσης απασχόλησης, να αντικατασταθεί ριζικά το ευρωπαϊκό και ελληνικό πρότυπο ανάπτυξης της ευελιξίας της εργασίας (μικρο-επίπεδο), της ενίσχυσης της προσφοράς (μακρο-επίπεδο) και της ιδιωτικοποίησης και κεφαλαιοποίησης του κοινωνικού κράτους (κοινωνικό επίπεδο), από το νέο αναπτυξιακό πρότυπο της ρύθμισης της εργασίας (μικρο-επίπεδο), της ενίσχυσης της καινοτομικής και παραγωγικής ανάπτυξης (μακρο-επίπεδο) και της ενδυνάμωσης της αναδιανομής του εισοδήματος και της αναδιανεμητικότητας του κοινωνικού κράτους (κοινωνικό επίπεδο).

Στο πλαίσιο αυτό του νέου αναπτυξιακού προτύπου, η προτεραιότητα της οικονομικής πολιτικής και της πολιτικής απασχόλησης απαιτείται να επικεντρωθεί στην δημιουργία νέων θέσεων εργασίας, με την αύξηση των δημόσιων και ιδιωτικών επενδύσεων και όχι με την διαχείριση της ανεργίας και την διευθέτηση των ανισορροπιών στην ελληνική αγορά εργασίας.

Έτσι κατ' αυτόν τον τρόπο, βραχυπρόθεσμα και μεσο-μακροπρόθεσμα θα εξαλειφθεί ο φαύλος κύκλος των δημοσιονομικών, αναπτυξιακών και κοινωνικών αδιεξόδων στην ελληνική οικονομία.

Αξίζει να σημειωθεί ότι το αναπτυξιακό πρόβλημα της ελληνικής και ευρωπαϊκής οικονομίας δεν εξαντλείται στα έσοδα, τις δαπάνες, το δημόσιο έλλειμμα και το δημόσιο χρέος. Είναι πολύ βαθύτερο και σοβαρότερο και σχετίζεται κυρίως όχι με τον εμπειρικό και πρακτικό χαρακτήρα επίλυσής του, αλλά με την οπτική που αξιολογείται το οικονομικό και κοινωνικό πρόβλημα στην Ελλάδα και στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Από την άποψη αυτή, εάν το πρόβλημα αξιολογείται με μονεταριστικούς όρους

ως δημοσιονομικό και διαχειριστικό, τότε η περίοδος 2010-2015 στην Ευρωπαϊκή Ένωση και ιδιαίτερα στα κράτη-μέλη της Ανατολικής και Μεσογειακής περιφέρειάς της, θα χαρακτηρισθεί από την παράταση ή την πρόκληση δεύτερου κύματος ύφεσης και στασιμότητας, με σημαντική αύξηση της ανεργίας.

Αντίθετα, εάν το πρόβλημα αξιολογείται με όρους αναδιανεμητικούς, ως αναπτυξιακό και κοινωνικό, με την έννοια της κατάρρευσης του αναπτυξιακού μοντέλου, στην Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση, τότε απαιτείται παραγωγική και καινοτομική ανασυγκρότηση με σεβασμό στην εργασιακή και ασφαλιστική νομιμότητα.

Κατά την άποψή μας, για την αποτροπή του κραχ στην αγορά εργασίας, αποτελεί στόχο επείγουσας προτεραιότητας, η κατανόηση του αναπτυξιακού διακυβεύματος στην προοπτική 2010-2020, με την έννοια της ανατροπής της αναπτυξιακής επιλογής των αρχών της δεκαετίας του 1990 (εμπόριο, κατασκευές, ναυτιλία, τουρισμός, ιδιωτική κατανάλωση με δανεισμό, εισοδηματική και φορολογική ανισότητα, ανταγωνιστικότητα με μείωση του κόστους εργασίας, ...) και η εγκαθίδρυση, τόσο σε επίπεδο εννοιών και περιεχομένου, όσο και σε επίπεδο στρατηγικών και πολιτικών, ενός νέου αναπτυξιακού προτύπου (διαρθρωτική ανταγωνιστικότητα, αναδιανομή του εισοδήματος, ποιότητα, καινοτομία, τεχνολογία, ...). Σε διαφορετική περίπτωση, οι δύσκολες προοπτικές της αγοράς εργασίας θα επιδεινωθούν με την έξαρση των αντιφάσεων «μείωση των προσλήψεων - αύξηση των απολύσεων» και «μείωση των δημοσίων ελλειμμάτων - αύξηση των ελλειμμάτων στις θέσεις εργασίας». Έτσι, από την άποψη αυτή, τα μέτρα λιτότητας εκτός από επώδυνα είναι και μέτρα υψηλού κινδύνου, με την έννοια της παράτασης της ύφεσης, της αύξησης της ανεργίας και της ανάσχεσης της ανάπτυξης.

Στην κατεύθυνση αυτή είναι αναγκαίο και εφικτό να στηριχθούν κλάδοι παραγωγικής δραστηριότητας που θα έχουν στο μέλλον πολύ καλύτερες επιδόσεις σε ότι αφορά την ποιότητα, την διαρθρωτική ανταγωνιστικότητα, την καινοτομία, τις νέες θέσεις εργασίας και την απασχόληση.

Υιοθετώντας την στρατηγική αυτή επιλογή ποιοτικής, καινοτομικής (σύνδεση των δημόσιων πολιτικών με τον χαρακτήρα και τη διάρθρωση του παραγωγικού συστήματος της χώρας) μεταμόρφωσης και βελτίωσης του πλέγματος των αλληλεξαρτήσεων των κρίσιμων κλάδων, θα εξασφαλιστούν συνθήκες συνεργιών και συμπληρωματικότητας μεταξύ πολλών κλάδων παραγωγής καθώς και με τη διεθνή αγορά.

Το αναπτυξιακό εργαλείο που θα υλοποιήσει αυτόν τον στόχο είναι τα clusters (ολοκληρωμένα συμπλέγματα δραστηριοτήτων) σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, μετεξελίσσοντας την παραγωγική στασιμότητα σε δυναμικούς πόλους ανάπτυξης - καινοτομίας, απασχόλησης και διαρθρωτικής ανταγωνιστικότητας.

Η περιφέρεια σχεδιάζει (Αναπτυξιακός χαρακτήρας των περιφερειών) και οι τοπικές αρχές (Μεγάλοι Δήμοι) προγραμματίζουν και σε συνεργασία με τις επιχειρήσεις υλοποιούν τις συγκεκριμένες δράσεις των τοπικών παραγωγικών συστημάτων (κάθετες - οριζόντιες σχέσεις). Προωθούν την

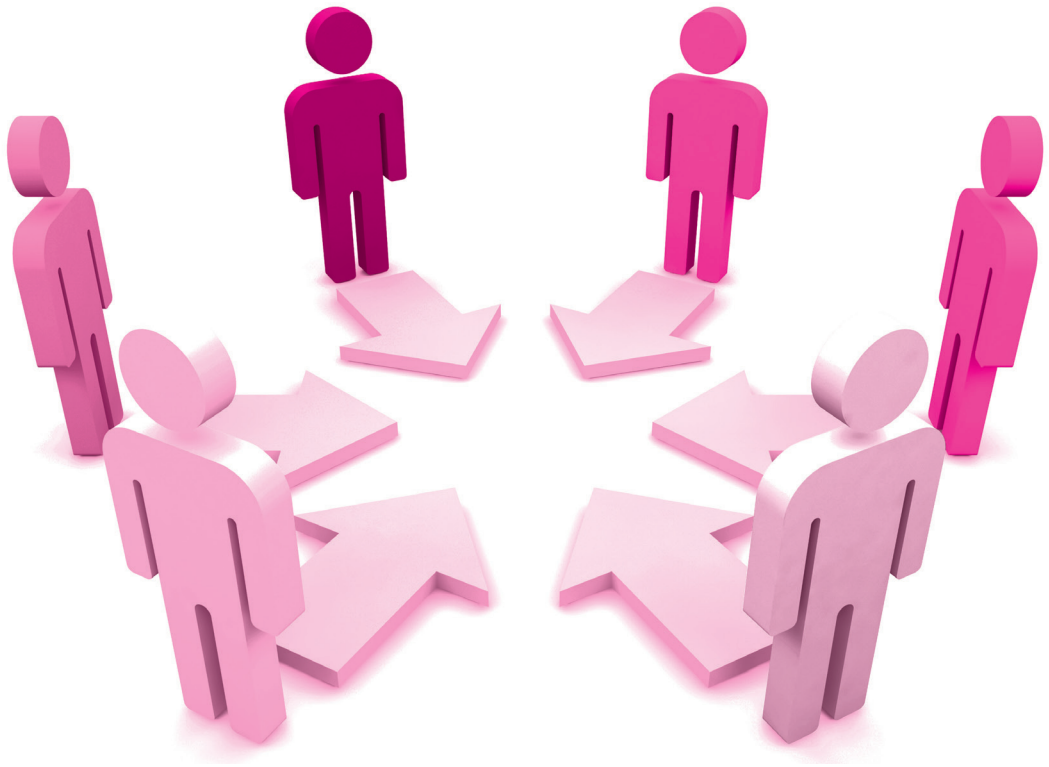

συνεργασία των επιχειρήσεων, την καινοτομική υποστήριξη με εργαστήρια έρευνας και εκπαίδευσης, την υποστήριξη της διεθνοποίησης της παραγωγής και την δημιουργία αναπτυξιακών υποδομών και δικτύων, στην κατεύθυνση μίας ολοκληρωμένης προσέγγισης της περιφερειακής βιώσιμης ανάπτυξης και όχι μίας επιδοματικής επιχορήγησης των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στην περιφέρεια.

Στις σημερινές συνθήκες της διεθνούς και ευρωπαϊκής ανταγωνιστικότητας, η ρηχότητα του τεχνολογικού και καινοτομικού υπόβαθρου της ελληνικής οικονομίας, προσδίδει στην επιλογή ενός ολοκληρωμένου περιφερειακά και παραγωγικά νέου προσανατολισμού, κλαδική ευελιξία και αναπτυξιακή δυναμική. Ο προσανατολισμός αυτός, θα λειτουργήσει ως νέα ποιοτική ατμομηχανή της ανάπτυξης, με σχεδιασμό και εξειδίκευση πολιτικών, με την υιοθέτηση σαφών στόχων και χρονοδιαγραμμάτων, συντονισμό - συνέργια - συμπληρωματικότητα - διεθνοποίηση των επιχειρησιακών προγραμμάτων και πολιτικών καθώς και με θεσμοποίηση της αξιολόγησης των αποτελεσμάτων σε σχέση με τους επιλεγμένους στόχους.

Αξίζει να σημειωθεί ότι, από τα τέλη της δεκαετίας του 1970, όταν σε μακροοικονομικό επίπεδο ακολουθήθηκαν περιοριστικές πολιτικές που έθεταν ως κύριο στόχο την αντιμετώπιση του πληθωρισμού και των ελλειμμάτων, το ζήτημα της αντιμετώπισης της ανεργίας, η οποία έκτοτε αυξήθηκε σημαντικά και έφθασε σε υψηλά επίπεδα, μετατέθηκε στο μικροοικονομικό επίπεδο, με την έννοια των παρεμβάσεων στην αγορά εργασίας που στόχευαν, κατά κύριο λόγο, στην προώθηση της απασχόλησης με την στρατηγική της ευελιξίας, της απασχολησιμότητας και γενικότερα των ευέλικτων μορφών απασχόλησης.

Η εναπόθεση του ζητήματος της αντιμετώπισης της ανεργίας σε αυτές τις πολιτικές απασχόλησης και η μετάθεση του κέντρου βάρους από τις λεγόμενες «παθητικές» παρεμβάσεις (προστασία και στήριξη των ανέργων), στις λεγόμενες «ενεργητικές» (επιδότηση νέων θέσεων εργασίας, προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης, τοπικές πρωτοβουλίες απασχόλησης κλπ), που συμφύονται και με πολιτικές ευελιξίας της αγοράς εργασίας και μείωσης του εργατικού κόστους, συνδέεται με μια ορισμένη ερμηνεία των αιτιών της ανεργίας, που τα αποδίδει σχεδόν αποκλειστικά στην πλευρά της προσφοράς εργασίας (προβλήματα του εργατικού δυναμικού, «δυσκαμψίες» της αγοράς εργασίας, κλπ).

Οι εξελίξεις αυτές, στην Ελλάδα και στις υπόλοιπες ευρωπαϊκές χώρες, ιδιαίτερα σε συνθήκες οικονομικής κρίσης επιδεινώνουν τις τάσεις στην αγορά εργασίας, προκαλώντας κρίση απασχόλησης με τη σημαντική αύξηση του ποσοστού ανεργίας.

Από την άποψη αυτή, η προσήλωση στην αναγκαιότητα αύξησης της απασχόλησης και καταπολέμησης της ανεργίας, δεν θα πρέπει να εξαντλείται σε μία έκθεση πεπραγμένων ή στην διαμόρφωση ενός γενικού πλαισίου πολιτικής αλλά κατά κύριο λόγο θα πρέπει να περιλαμβάνει συγκεκριμένες προτάσεις αύξησης της απασχόλησης και μείωσης της ανεργίας, στο πλαίσιο μιας δυναμικής μακροοικονομικής, επενδυτικής και αναπτυξιακής πολιτικής με βάση τα νέα δεδομένα, τις νέες εξελίξεις και τις νέες ανάγκες της αγοράς εργασίας.

Στην κατεύθυνση αυτή απαιτείται:

- Αξιολόγηση των αποτελεσμάτων των ακολουθούμενων πολικών απασχόλησης από όλους τους εμπλεκόμενους φορείς υλοποίησης και παρακολούθησης των αντίστοιχων πολιτικών.
- Διασύνδεση των πολιτικών απασχόλησης και καταπολέμησης της ανεργίας με την οικονομική, αναπτυξιακή, επενδυτική και βιομηχανική πολιτική σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο.
- Στρατηγικό προσανατολισμό της οικονομικής και αναπτυξιακής πολιτικής καθώς και των πολιτικών απασχόλησης ο οποίος απαιτείται να αναφέρεται όχι μόνο σε πτυχές της προσφοράς (γνώση, ικανότητες, εξειδίκευση του εργατικού δυναμικού) αλλά και της ζήτησης εργασίας (βιομηχανική κλαδική πολιτική, επενδύσεις, ολοκληρωμένα συμπλέγματα δραστηριοτήτων σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, νέες θέσεις εργασίας, ποιότητα εργασιακών σχέσεων, χρόνος εργασίας, κλπ).

Συμπερασματικά, η μείωση του ΑΕΠ και η ύφεση στην ελληνική οικονομία επιβάλλει την άμεση δημιουργία συνθηκών ανάκαμψης με κινητήρια δύναμη την αναδιανομή του εισοδήματος, τόσο σε ότι αφορά το βάθος, όσο και την διάρκειά της. Σε διαφορετική περίπτωση, οι πιθανότητες επιδείνωσης της κατάστασης στην αγορά εργασίας, κατά τα επόμενα χρόνια, θα είναι αυξημένες και κοινωνικά ανησυχητικές.

ΟΙ ΡΟΕΣ ΤΗΣ ΜΙΣΘΩΤΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΣΤΟΝ ΙΔΙΩΤΙΚΟ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

του Γιώργου Κρητικίδη

Το παρόν άρθρο εστιάζει στην διαμόρφωση της μισθωτής εργασίας, στον ιδιωτικό τομέα της οικονομίας, μέσω των συγκριτικών πινάκων των μηνιαίων στοιχείων των ροών απασχόλησης την τελευταία δεκαετία. Τα στοιχεία προέρχονται από την Στατιστική Υπηρεσία του ΟΑΕΔ, τα οποία είναι αναρτημένα στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης.

Η εν λόγω Στατιστική Υπηρεσία του ΟΑΕΔ καταγράφει, μέσω των κατά τόπους υπηρεσιών της, τον μηνιαίο αριθμό των μισθωτών (που προσέρχεται στις υπηρεσίες), που εισέρχεται και εξέρχεται από την μισθωτή εργασία του ιδιωτικού τομέα της οικονομίας.

Ο μηνιαίος αριθμός των μισθωτών που εξέρχεται από την μισθωτή εργασία, προκύπτει από το άθροισμα των μισθωτών που είτε απολύονται είτε έχει λήξει η σύμβαση εργασίας τους καθώς και όσων αποχωρούν οικειοθελώς.

Ο μηνιαίος αριθμός των μισθωτών που εισέρχεται στην μισθωτή εργασία, προκύπτει από τον αριθμό των αναγγελιών των προσλήψεων που γίνονται προς τον Οργανισμό.

Από το άθροισμα των δύο αυτών μεγεθών προκύπτουν οι μηνιαίες καθαρές ροές προς την μισθωτή εργασία. Θετικό πρόσημο των καθαρών ροών απασχόλησης σημαίνει ότι οι προσλήψεις (εισροές) είναι μεγαλύτερες από τον αριθμό των εξερχόμενων μισθωτών (εκροές) ενώ αρνητικό πρόσημο το αντίθετο.

Σκοπός του άρθρου είναι η εξέταση της διαμόρφωσης της μισθωτής εργασίας μέσω των μηνιαίων ροών απασχόλησης και η ανάδειξη κυρίως των μηνών που διαμορφώνονται τα επιμέρους μεγέθη.

Επιπλέον σκοπός του άρθρου είναι να διαφανεί και η κρίση απασχόλησης, όπως έχει μετεξελιχθεί η οικονομική κρίση που πλήττει από το φθινόπωρο του 2008 τη διεθνή, την ευρωπαϊκή και την ελληνική οικονομία.

Εξετάζοντας τα διαχρονικά στοιχεία των καθαρών ροών της μισθωτής εργασίας,

σύμφωνα με τα στοιχεία του ΟΑΕΔ, διαπιστώνουμε ότι η συσσωρευτική αύξηση[1] των μισθωτών του ιδιωτικού τομέα μέσω των μηνιαίων καθαρών ροών απασχόλησης ανακόπτεται τον Αύγουστο του 2008 (Πίνακας 1).

Από τον Ιανουάριο του 2001 και μέχρι τον Ιούλιο του 2008, οι μισθωτοί συσσωρευτικά είχαν αυξηθεί κατά 303.824 άτομα, ενώ από τον Αύγουστο του 2008 και μέχρι τον Δεκέμβριο του 2010 οι μισθωτοί συσσωρευτικά μειώθηκαν κατά 309.194 άτομα. Συνολικά τα δέκα αυτά έτη, δηλαδή από τον Ιανουάριο του 2001 και μέχρι τον Δεκέμβριο του 2010, οι μισθωτοί του ιδιωτικού τομέα συσσωρευτικά μειώθηκαν κατά 5.370 άτομα.

Το σημείο καμπής των καθαρών ροών στην απασχόληση των μισθωτών εμφανίζεται από το 2007 καθώς το συσσωρευτικό άθροισμα των καθαρών ροών από τον Ιανουάριο μέχρι και τον Δεκέμβριο κάθε έτους είναι αρνητικό μετά από το εν λόγο έτος. Όμως, το κυρίως βάρος της μεταβολής εμφανίζεται κατά τα δύο τελευταία έτη όπου οι μισθωτοί μειώνονται σημαντικά, (Πίνακας 1).

Αντίθετα κατά τα προηγούμενα έτη όπου το συσσωρευτικό άθροισμα των καθαρών ροών Ιανουαρίου - Δεκεμβρίου ήταν θετικό, το κύριο βάρος των αυξήσεων έχει πρωτίστως το έτος 2002 και εν συνεχεία τα αμέσως δύο επόμενα έτη 2003 & 2004, (Πίνακας 1).

Εξετάζοντας τα στοιχεία των μηνιαίων καθαρών ροών των μισθωτών, διαπιστώνουμε ότι το συσσωρευτικό άθροισμά τους στο διάστημα Φεβρουαρίου - Ιουλίου είναι αυτό που διαμορφώνει το τελικό αποτέλεσμα των ροών ολοκλήρου του έτους καθώς τους εν λόγω μήνες οι καθαρές ροές έχουν θετικό πρόσημο, (Πίνακας 2).

Ειδικότερα, ο Μάιος και εν συνεχεία ο Απρίλιος είναι οι μήνες που έχουν το μεγαλύτερο θετικό πρόσημο στις καθαρές ροές, ενώ από τον Ιανουάριο και από τον Οκτώβριο μέχρι τον Δεκέμβριο οι καθαρές ροές έχουν το μεγαλύτερο αρνητικό πρόσημο. Το αποτέλεσμα είναι οι εν λόγω μήνες να διαδραματίζουν αθροιστικά σημαντικό ρόλο στη διαμόρφωση του τελικού αριθμού των μισθωτών.

Είναι χαρακτηριστικό ότι, στα δέκα αυτά χρόνια, ο μήνας Μάιος του 2007 καταγράφει τον μεγαλύτερο αριθμό καθαρών ροών, σε αντίθεση με τον Νοέμβριο του 2010 που καταγράφεται ο μεγαλύτερος αρνητικός αριθμός καθαρών ροών (63.155 άτομα έναντι -52.530 άτομα αντίστοιχα, Πίνακας 2).

Ως προς τα μηνιαία μεγέθη των αναγγελιών πρόσληψης του ΟΑΕΔ, διαπιστώνουμε ότι τον σημαντικότερο ρόλο διαδραματίζουν οι προσλήψεις μισθωτών που καταγράφονται τους μήνες Μάιο και Οκτώβριο και εν συνεχεία τους μήνες Ιούνιο και Σεπτέμβριο, (Πίνακας 3). Αθροιστικά οι τέσσερις αυτοί μήνες αναλογούν γύρω

1. Η αθροιστική συσσωρευτική συχνότητα είναι το άθροισμα των καθαρών ροών κάθε μήνα με τον αμέσως επόμενο μήνα. Δηλαδή το αποτέλεσμα των ροών του Φεβρουαρίου του 2001 είναι το άθροισμα που προκύπτει από τις ροές του Ιανουαρίου και του Φεβρουαρίου του 2001. Το αποτέλεσμα των ροών του Μαρτίου του 2001 προκύπτει από το προηγούμενο αποτέλεσμα του Φεβρουαρίου του 2001 και των ροών του Μαρτίου του 2001 κ.ο.κ. Το αποτέλεσμα των ροών του Ιανουαρίου του 2002 προκύπτει από το προηγούμενο αποτέλεσμα του Δεκεμβρίου του 2001 και των ροών του Ιανουαρίου του 2002 κ.ο.κ.

στο 44% των συνολικών προσλήψεων κάθε έτους.

Στα δέκα αυτά χρόνια ο μήνας Μάιος του 2007 καταγράφει τον μεγαλύτερο αριθμό αναγγελιών πρόσληψης σε αντίθεση με τον Δεκέμβριο του 2010 που καταγράφεται ο μικρότερος αριθμός αναγγελιών πρόσληψης (148.594 έναντι 49.673 άτομα αντίστοιχα, Πίνακας 3).

Όσον αφορά τα μηνιαία μεγέθη του συνολικού αριθμού των εξερχόμενων μισθωτών (καταγγελίες συμβάσεων και οικειοθελείς αποχωρήσεις) του ΟΑΕΔ, διαπιστώνουμε ότι τον σημαντικότερο ρόλο διαδραματίζουν οι εκροές των μισθωτών που καταγράφονται τους μήνες Οκτώβριο και Νοέμβριο και εν συνεχεία οι εκροές που καταγράφονται τους μήνες Ιούνιο και Σεπτέμβριο, (Πίνακας 4). Αθροιστικά οι τέσσερις αυτοί μήνες αναλογούν γύρω στο 44% του συνολικού αριθμού των εξερχόμενων μισθωτών κάθε έτους.

Στα δέκα αυτά χρόνια, ο μήνας Οκτώβριος του 2007 καταγράφει τον μεγαλύτερο αριθμό εκροών σε αντίθεση με τον Φεβρουάριο του 2001 που καταγράφεται ο αντίστοιχος μικρότερος αριθμός εκροών (162.244 έναντι 55.081 άτομα αντίστοιχα, Πίνακας 4).

Σε σχέση με τα μηνιαία μεγέθη του αριθμού των καταγγελιών σύμβασης του ΟΑΕΔ, διαπιστώνουμε ότι τον σημαντικότερο ρόλο διαδραματίζουν οι καταγγελίες συμβάσεων των μισθωτών που καταγράφονται τους μήνες Οκτώβριο και Νοέμβριο και εν συνεχεία οι καταγγελίες που καταγράφονται τους μήνες Ιούνιο και Σεπτέμβριο, δηλαδή οι ίδιοι μήνες όπως και στο σύνολο των εκροών, (Πίνακας 5). Αθροιστικά οι τέσσερις αυτοί μήνες αναλογούν γύρω στο 48% του συνολικού αριθμού των καταγγελιών σύμβασης των μισθωτών κάθε έτους.

Στα δέκα αυτά χρόνια ο μήνας Οκτώβριος του 2007 καταγράφει τον μεγαλύτερο αριθμό καταγγελιών σύμβασης σε αντίθεση με τον Φεβρουάριο του 2002 που καταγράφεται ο αντίστοιχος μικρότερος αριθμός (117.096 έναντι 29.576 άτομα αντίστοιχα, Πίνακας 5).

Η ποσοστιαία συμμετοχή των μισθωτών που εξέρχονται από την απασχόλησή τους λόγω των καταγγελιών των συμβάσεών τους ως προς το συνολικό αριθμό των εξερχόμενων μισθωτών είναι μεγαλύτερη από την αντίστοιχη αναλογία των μισθωτών που αποχωρούν οικειοθελώς, (Πίνακας 7).

Είναι χαρακτηριστικό ότι σε ολόκληρη τη δεκαετία το τελευταίο τρίμηνο κάθε έτους η αναλογία είναι σημαντικά αυξημένη (πάνω από 10 μονάδες), έναντι των προηγούμενων τριμήνων, (Πίνακας 8).

Επιπλέον, τα δύο τελευταία έτη, η μηνιαία αναλογία είναι έντονα αυξημένη σε σχέση με τις αναλογίες των προηγούμενων ετών. Ειδικότερα για το 2010, στα τρία τρίμηνα κατά μέσο όρο, οι καταγγελίες των συμβάσεων αναλογούν στα 2/3 των μισθωτών που εξέρχονται, ενώ κατά το τελευταίο τρίμηνο η αναλογία αυξάνεται πάνω από τα 3/4 των μισθωτών που εξέρχονται από την εργασία τους.

Ως προς τα μηνιαία μεγέθη των οικειοθελών αποχωρήσεων του ΟΑΕΔ, διαπιστώνουμε ότι τον σημαντικότερο ρόλο διαδραματίζουν οι οικειοθελείς αποχωρήσεις των

μισθωτών που καταγράφονται τους μήνες Σεπτέμβριο και Οκτώβριο και εν συνεχεία οι οικειοθελείς αποχωρήσεις που καταγράφονται τους μήνες Ιούνιο και Ιούλιο, (Πίνακας 6). Αθροιστικά, οι τέσσερις αυτοί μήνες αναλογούν γύρω στο 40% του συνολικού αριθμού των οικειοθελών αποχωρήσεων των μισθωτών κάθε έτους.

Στα δέκα αυτά χρόνια, ο μήνας Σεπτέμβριος του 2006 καταγράφει τον μεγαλύτερο αριθμό των οικειοθελών αποχωρήσεων σε αντίθεση με τον Φεβρουάριο του 2010 που καταγράφεται ο αντίστοιχος μικρότερος αριθμός (53.446 έναντι 20.834 άτομα αντίστοιχα, Πίνακας 6).

Από τα παραπάνω ανάλυση προκύπτουν τα παρακάτω συμπεράσματα:

1. Η αύξηση της μισθωτής εργασίας στον ιδιωτικό τομέα της οικονομίας που συντελέστηκε σε διάστημα 7,5 χρόνων (ΙΑΝ2001 - ΙΟΥΛ2008) εξανεμίστηκε στο διάστημα των τελευταίων 2,5 ετών (ΑΥΓ2008 - ΔΕΚ2010), δηλαδή από την έναρξη της περιόδου της οικονομικής κρίσης που πλήττει την χώρα μας, (φθινόπωρο 2008).
2. Το τέταρτο τρίμηνο των τελευταίων τριών ετών οι καθαρές ροές έχουν τις υψηλότερες αρνητικές τιμές στην χρονική περίοδο των δέκα ετών.
3. Παρόλο την οικονομική κρίση και την κρίση απασχόλησης που έχει επέλθει στην μισθωτή εργασία τα δύο τελευταία έτη, οι καθαρές ροές τους στους μήνες Απρίλιο και Μάιο παραμένουν υψηλές.
4. Η κρίση απασχόλησης στην μισθωτή εργασία που έχει επέλθει τα δύο τελευταία έτη αποτυπώνεται και από την αύξηση των μισθωτών που εξέρχονται από την απασχόλησή λόγω των καταγγελιών των συμβάσεών τους.

Πίνακας 1. Αθροιστική συσσωρευτική συχνότητα των μηνιαίων καθαρών ροών

ΚΑΘΑΡΕΣ ΡΟΕΣ	ΙΑΝ	ΦΕΒ	ΜΑΡ	ΑΠΡ	ΜΑΪ	ΙΟΥΝ	ΙΟΥΛ	ΑΥΓ	ΣΕΠ	ΟΚΤ	ΝΟΕ	ΔΕΚ	ΙΑΝ-ΔΕΚ
2001	**-12.531**	-9.505	-1.960	27.726	70.962	78.659	79.952	73.020	79.181	70.266	59.167	49.537	*49.537*
2002	37.955	50.445	61.319	89.771	132.497	140.023	148.705	165.875	173.693	153.572	132.679	121.202	*71.665*
2003	109.760	117.560	114.510	141.842	188.948	204.965	204.349	198.350	199.224	191.765	169.477	153.374	*32.172*
2004	141.603	151.392	163.972	194.006	249.474	253.028	266.221	271.335	264.552	231.412	201.109	177.493	*24.119*
2005	160.253	161.908	166.175	189.853	242.843	247.762	256.990	251.532	255.640	234.610	206.645	185.278	*7.785*
2006	165.803	171.388	180.276	208.786	263.409	275.753	284.812	272.386	277.524	241.599	213.934	**193.074**	*7.796*
2007	174.513	180.241	192.013	218.245	281.400	284.958	283.604	268.340	266.576	237.638	210.469	187.054	*-6.020*
2008	176.337	181.622	189.065	227.257	289.365	298.730	303.824	289.463	288.909	251.172	214.576	176.951	*-10.103*
2009	150.387	145.826	140.095	163.254	217.327	215.417	212.660	201.895	195.345	156.118	120.606	90.780	*-86.171*
2010	74.507	73.199	74.446	97.745	147.353	151.785	152.844	140.714	124.917	80.615	28.085	-5.370	*-96.150*

Πηγή: Επεξεργασία πίνακα 2 καθαρών ροών.

Η αθροιστική συσσωρευτική συχνότητα είναι το άθροισμα των καθαρών ροών κάθε μήνα με τον αμέσως επόμενο μήνα, δηλαδή:

Το αποτέλεσμα των ροών του Φεβρουαρίου του 2001 είναι το άθροισμα που προκύπτει από τις ροές του Ιανουαρίου και του Φεβρουαρίου του 2001.

Το αποτέλεσμα των ροών του Μαρτίου του 2001 προκύπτει από το προηγούμενο αποτέλεσμα του Φεβρουαρίου του 2001 και των ροών του Μαρτίου του 2001 κ.ο.κ.

Το αποτέλεσμα των ροών του Ιανουαρίου του 2002 προκύπτει από το προηγούμενο αποτέλεσμα του Δεκεμβρίου του 2001 και των ροών του Ιανουαρίου του 2002 κ.ο.κ.

Το αποτέλεσμα ΙΑΝ-ΔΕΚ στη τελευταία στήλη του πίνακα είναι το άθροισμα των καθαρών ροών όλων των μηνών του κάθε έτους.

Πίνακας 2: Καθαρές ροές μισθωτών, μηνιαία

ΜΗΝΑΣ ΕΤΟΣ	ΙΑΝ	ΦΕΒ	ΜΑΡ	ΑΠΡ	ΜΑΪ	ΙΟΥΝ	ΙΟΥΛ	ΑΥΓ	ΣΕΠ	ΟΚΤ	ΝΟΕ	ΔΕΚ	ΙΑΝ-ΔΕΚ
2001	-12.531	3.026	7.545	29.686	43.236	7.697	1.293	-6.932	6.161	-8.915	-11.099	-9.630	49.537
2002	-11.582	12.490	10.874	28.452	42.726	7.526	8.682	17.170	7.818	-20.121	-20.893	-11.477	71.665
2003	-11.442	7.800	-3.050	27.332	47.106	16.017	-616	-5.999	874	-7.459	-22.288	-16.103	32.172
2004	-11.771	9.789	12.580	30.034	55.468	3.554	13.193	5.114	-6.783	-33.140	-30.303	-23.616	24.119
2005	-17.240	1.655	4.267	23.678	52.990	4.919	9.228	-5.458	4.108	-21.030	-27.965	-21.367	7.785
2006	-19.475	5.585	8.888	28.510	54.623	12.344	9.059	-12.426	5.138	-35.925	-27.665	-20.860	7.796
2007	-18.561	5.728	11.772	26.232	63.155	3.558	-1.354	-15.264	-1.764	-28.938	-27.169	-23.415	-6.020
2008	-10.717	5.285	7.443	38.192	62.108	9.365	5.094	-14.361	-554	-37.737	-36.596	-37.625	-10.103
2009	-26.564	-4.561	-5.731	23.159	54.073	-1.910	-2.757	-10.765	-6.550	-39.227	-35.512	-29.826	-86.171
2010	-16.273	-1.308	1.247	23.299	49.608	4.432	1.059	-12.130	-15.797	-44.302	-52.530	-33.455	-96.150

Πίνακας 3: Αναγγελίες Πρόσληψης, μηνιαία

ΜΗΝΑΣ ΕΤΟΣ	ΙΑΝ	ΦΕΒ	ΜΑΡ	ΑΠΡ	ΜΑΪ	ΙΟΥΝ	ΙΟΥΛ	ΑΥΓ	ΣΕΠ	ΟΚΤ	ΝΟΕ	ΔΕΚ
2001	65.853	58.107	69.908	88.114	114.538	103.964	89.669	63.131	100.399	124.313	92.873	62.286
2002	73.383	72.144	70.827	88.979	115.512	107.551	98.487	90.143	109.383	112.391	82.611	58.896
2003	72.565	64.221	63.879	86.551	128.057	119.319	94.932	64.166	113.524	126.000	84.905	65.761
2004	68.203	66.180	77.869	94.211	127.580	119.816	105.456	82.319	107.308	108.713	84.005	66.149
2005	64.784	58.643	68.114	90.677	127.666	114.788	98.673	68.501	110.049	114.193	89.012	65.894
2006	66.177	69.325	79.596	91.840	136.601	127.614	99.766	66.191	115.026	114.633	95.114	61.731
2007	74.360	69.944	83.318	95.005	148.594	123.421	104.182	65.341	103.564	133.306	99.871	62.934
2008	78.611	75.217	72.125	108.303	143.268	127.473	107.828	58.595	114.650	119.606	80.677	57.567
2009	61.544	62.281	59.190	86.558	126.278	113.571	94.850	52.787	97.876	101.528	77.844	56.074
2010	59.584	57.181	65.196	83.102	123.822	117.576	92.996	52.660	90.657	91.594	61.870	49.673

Πηγή: ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ,
ΟΑΕΔ: ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΟΙ ΠΙΝΑΚΕΣ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΕΤΩΝ: 2001 - 2010
Επεξεργασία: ΙΝΕ/ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ (Γ. Κρητικίδης)

Πίνακας 4: Συνολικός αριθμός εξερχόμενων μισθωτών (Καταγγελίες σύμβασης και οικειοθελείς αποχωρήσεις), μηνιαία

ΜΗΝΑΣ ΕΤΟΣ	ΙΑΝ	ΦΕΒ	ΜΑΡ	ΑΠΡ	ΜΑΪ	ΙΟΥΝ	ΙΟΥΛ	ΑΥΓ	ΣΕΠ	ΟΚΤ	ΝΟΕ	ΔΕΚ
2001	78.384	55.081	62.363	58.428	71.302	96.267	88.376	70.063	94.238	133.228	103.972	71.916
2002	84.965	59.654	59.953	60.527	72.786	100.025	89.805	72.973	101.565	132.512	103.504	70.373
2003	84.007	56.421	66.929	59.219	80.951	103.302	95.548	70.165	112.650	133.459	107.193	81.864
2004	79.974	56.391	65.289	64.177	72.112	116.262	92.263	77.205	114.091	141.853	114.308	89.765
2005	82.024	56.988	63.847	66.999	74.676	109.869	89.445	73.959	105.941	135.223	116.977	87.261
2006	85.652	63.740	70.708	63.330	81.978	115.270	90.707	78.617	109.888	150.558	122.779	82.591
2007	92.921	64.216	71.546	68.773	85.439	119.863	105.536	80.605	105.328	162.244	127.040	86.349
2008	89.328	69.932	64.682	70.111	81.160	118.108	102.734	72.956	115.204	157.343	117.273	95.192
2009	88.108	66.842	64.921	63.399	72.205	115.481	97.607	63.552	104.426	140.755	113.356	85.900
2010	75.857	58.489	63.949	59.803	74.214	113.144	91.937	64.790	106.454	135.896	114.400	83.128

Πίνακας 5: Καταγγελίες και Λήξεις Συμβάσεων, μηνιαία

ΜΗΝΑΣ ΕΤΟΣ	ΙΑΝ	ΦΕΒ	ΜΑΡ	ΑΠΡ	ΜΑΪ	ΙΟΥΝ	ΙΟΥΛ	ΑΥΓ	ΣΕΠ	ΟΚΤ	ΝΟΕ	ΔΕΚ
2001	48.081	30.246	33.106	31.948	40.340	62.619	52.919	36.677	50.869	92.122	72.327	46.321
2002	51.872	30.515	29.576	30.466	34.515	64.364	49.979	37.254	55.220	91.852	68.360	46.804
2003	51.362	29.660	37.787	32.311	45.274	68.382	57.527	37.715	65.480	96.867	77.169	53.286
2004	48.412	29.925	36.369	33.279	38.084	78.043	52.096	40.974	63.872	102.918	81.220	60.586
2005	52.600	32.670	35.343	37.485	42.796	75.789	54.713	40.744	60.438	100.224	84.815	57.031
2006	53.725	37.037	39.284	34.154	46.041	77.023	54.286	39.435	56.442	107.830	87.751	54.292
2007	57.812	35.199	39.397	35.977	45.949	79.252	61.060	38.802	58.410	117.096	90.393	57.698
2008	54.045	36.920	34.127	36.351	43.420	78.349	59.625	37.738	64.514	114.322	84.267	67.518
2009	57.828	41.933	39.959	37.768	44.531	83.596	61.983	35.728	64.106	110.045	87.971	62.852
2010	52.552	37.655	39.466	36.473	49.031	84.552	62.520	39.410	72.568	109.091	91.669	60.476

Πηγή: ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ,
ΟΑΕΔ: ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΟΙ ΠΙΝΑΚΕΣ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΕΤΩΝ: 2001 - 2010
Επεξεργασία: ΙΝΕ/ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ (Γ. Κρητικίδης)

Πίνακας 6: Οικειοθελείς Αποχωρήσεις, μηνιαία

Οικειοθελείς Αποχωρήσεις	ΙΑΝ	ΦΕΒ	ΜΑΡ	ΑΠΡ	ΜΑΪ	ΙΟΥΝ	ΙΟΥΛ	ΑΥΓ	ΣΕΠ	ΟΚΤ	ΝΟΕ	ΔΕΚ
2001	30.303	24.835	29.257	26.480	30.962	33.648	35.457	33.386	43.369	41.106	31.645	25.595
2002	33.093	29.139	30.377	30.061	38.271	35.661	39.826	35.719	46.345	40.660	35.144	23.569
2003	32.645	26.761	29.142	26.908	35.677	34.920	38.021	32.450	47.170	36.592	30.024	28.578
2004	31.562	26.466	28.920	30.898	34.028	38.219	40.167	36.231	50.219	38.935	33.088	29.179
2005	29.424	24.318	28.504	29.514	31.880	34.080	34.732	33.215	45.503	34.999	32.162	30.230
2006	31.927	26.703	31.424	29.176	35.937	38.247	36.421	39.182	53.446	42.728	35.028	28.299
2007	35.109	29.017	32.149	32.796	39.490	40.611	44.476	41.803	46.918	45.148	36.647	28.651
2008	35.283	33.012	30.555	33.760	37.740	39.759	43.109	35.218	50.690	43.021	33.006	27.674
2009	30.280	24.909	24.962	25.631	27.674	31.885	35.624	27.824	40.320	30.710	25.385	23.048
2010	23.305	20.834	24.483	23.330	25.183	28.592	29.417	25.380	33.886	26.805	22.731	22.652

Πίνακας 7: Ποσοστιαία συμμετοχή των Καταγγελιών και Λήξεων Συμβάσεων ως προς το Σύνολο των εξερχόμενων μισθωτών, μηνιαία

ΜΗΝΑΣ ΕΤΟΣ	ΙΑΝ	ΦΕΒ	ΜΑΡ	ΑΠΡ	ΜΑΪ	ΙΟΥΝ	ΙΟΥΛ	ΑΥΓ	ΣΕΠ	ΟΚΤ	ΝΟΕ	ΔΕΚ
2001	61,3%	54,9%	53,1%	54,7%	56,6%	65,0%	59,9%	52,3%	54,0%	69,1%	69,6%	64,4%
2002	61,1%	51,2%	49,3%	50,3%	47,4%	64,3%	55,7%	51,1%	54,4%	69,3%	66,0%	66,5%
2003	61,1%	52,6%	56,5%	54,6%	55,9%	66,2%	60,2%	53,8%	58,1%	72,6%	72,0%	65,1%
2004	60,5%	53,1%	55,7%	51,9%	52,8%	67,1%	56,5%	53,1%	56,0%	72,6%	71,1%	67,5%
2005	64,1%	57,3%	55,4%	55,9%	57,3%	69,0%	61,2%	55,1%	57,0%	74,1%	72,5%	65,4%
2006	62,7%	58,1%	55,6%	53,9%	56,2%	66,8%	59,8%	50,2%	51,4%	71,6%	71,5%	65,7%
2007	62,2%	54,8%	55,1%	52,3%	53,8%	66,1%	57,9%	48,1%	55,5%	72,2%	71,2%	66,8%
2008	60,5%	52,8%	52,8%	51,8%	53,5%	66,3%	58,0%	51,7%	56,0%	72,7%	71,9%	70,9%
2009	65,6%	62,7%	61,6%	59,6%	61,7%	72,4%	63,5%	56,2%	61,4%	78,2%	77,6%	73,2%
2010	69,3%	64,4%	61,7%	61,0%	66,1%	74,7%	68,0%	60,8%	68,2%	80,3%	80,1%	72,8%

Πηγή: ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ,
ΟΑΕΔ: ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΟΙ ΠΙΝΑΚΕΣ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΕΤΩΝ: 2001 - 2010
Επεξεργασία: ΙΝΕ/ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ (Γ. Κρητικίδης)

Πίνακας 8: Ποσοστιαία συμμετοχή των Καταγγελιών και Λήξεων Συμβάσεων ως προς το Σύνολο των εξερχόμενων μισθωτών κατά τρίμηνο.

Τρίμηνο Έτος	Q1	Q2	Q3	Μ.Ο. Q1-Q3	Q4	Διαφορά Μ.Ο. - Q4
2001	56,4%	58,8%	55,4%	*56,9%*	67,7%	10,8%
2002	53,8%	54,0%	53,7%	*53,9%*	67,3%	13,4%
2003	56,7%	58,9%	57,4%	*57,7%*	69,9%	12,2%
2004	56,4%	57,3%	55,2%	*56,3%*	70,4%	14,1%
2005	58,9%	60,7%	57,8%	*59,2%*	70,7%	11,5%
2006	58,8%	59,0%	53,8%	*57,2%*	69,6%	12,4%
2007	57,4%	57,4%	53,8%	*56,2%*	70,0%	13,9%
2008	55,4%	57,2%	55,3%	*55,9%*	71,8%	15,9%
Μ.Ο. 2001 - 2008	**56,7%**	**57,9%**	**55,3%**	56,6%	**69,7%**	**13,0%**
2009	63,3%	64,5%	60,4%	*62,7%*	76,3%	13,6%
2010	65,1%	67,3%	65,7%	*66,0%*	77,7%	11,7%

Πηγή: Επεξεργασία πίνακα 7

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΙΝΕ/ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ

23 Δεκεμβρίου 2010

Το ΙΝΕ ΓΣΕΕ ΑΔΕΔΥ (Απόστολος Καψάλης) συμμετείχε σε εκδήλωση που διοργάνωσε το www.dikaioma.gr με θέμα: «*το νέο τοπίο στις εργασιακές σχέσεις και η απάντησή μας*».

20-21 Ιανουαρίου 2011

Συμμετοχή του ΙΝΕ-ΓΣΕΕ/ΑΔΕΔΥ (Σοφία Λαμπουσάκη) στην συνάντηση της Συντονιστικής Επιτροπής Συλλογικών Διαπραγματεύσεων της Συνομοσπονδίας Ευρωπαϊκών Συνδικάτων (ETUC) που πραγματοποιήθηκε στη Λισαβόνα με θέμα: «*Συλλογικές Διαπραγματεύσεις στην Ευρώπη: Αντιμετωπίζοντας τις κυβερνήσεις και τις πολιτικές τους*». Το θέμα εισήγησης της εκπροσώπου του ΙΝΕ ήταν: «*Η ελληνική περίπτωση: Οι μεταβολές στο θεσμικό πλαίσιο των συλλογικών διαπραγματεύσεων έπειτα από την υπαγωγή της χώρας στο Μηχανισμό Δημοσιονομικής Σταθερότητας*».

23 Ιανουαρίου 2011

Το ΙΝΕ-ΓΣΕΕ/ΑΔΕΔΥ (Απόστολος Καψάλης) συμμετείχε σε εκδήλωση που διοργάνωσε η εφημερίδα *Εργατική Αριστερά* με θέμα: «*Οι απολύσεις στον ιδιωτικό και δημόσιο τομέα*».

2 Φεβρουαρίου 2011

Το ΙΝΕ-ΓΣΕΕ/ΑΔΕΔΥ (Σ. Ρομπόλης), συμμετείχε σε ημερίδα του Εργατικού Κέντρου Αλεξανδρούπολης με θέμα εισήγησης «*Σύγχρονες εξελίξεις στην κοινωνική ασφάλιση*».

19 Φεβρουαρίου 2011

Συμμετοχή του ΙΝΕ-ΓΣΕΕ/ΑΔΕΔΥ (Σ. Ρομπόλης) στη σε ημερίδα που διοργάνωσαν οι Ομοσπονδίες Πολυτέκνων Ελλάδος και Κύπρου στην Λάρνακα Κύπρου με θέμα: «*Σύγχρονες εξελίξεις στην κοινωνική ασφάλιση*».

21 Φεβρουαρίου 2011

Το ΙΝΕ-ΓΣΕΕ/ΑΔΕΔΥ (Σ. Ρομπόλης), Συμμετείχε σε ημερίδα του Εργατικού Κέντρου Ορεστιάδας, με θέμα εισήγησης «*Σύγχρονες εξελίξεις στην κοινωνική ασφάλιση*».

ΙΝΕ/ΓΣΕΕ - ΑΔΕΔΥ
Ιουλιανού 24, Τ.Κ. 104 34
Κωδ. 3385